

Druhý tematický okruh byl uveden referátem "Sociální skupiny ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností", který přednesla dr. H. Woleková ze Slovenska. Prof. dr. V. Čech z VŠSE Plzeň v referátu "Alternativní medicína ve zdravotní péči o občany" ukázal na novou oblast v systému sociálního zabezpečení. Dr. K. Vališ z VÚROM, pracoviště Brno, hovořil na téma "Regionální dimenze sociální politiky". Dr. B. Jungmann, ředitel IVVM Praha, přednesl referát "Využití výzkumů názorů občanů v rámci měst, obcí a regionů". Pan L. Bořek, starosta města Vamberk, se podělil o "Zkušenosti se samosprávným chováním města", ve vztahu k řešení zaměstnanosti a sociálních problémů.

Část věnovanou automatizaci v práci úřadů státní správy uvedl ing. J. Holcman, ředitel firmy ORTEX s.r.o. Hradec Králové. Hovořil o faktorech ovlivňujících rozhodování při nákupech osobních počítačů. Seznámil účastníky s programovými systémy RADNICE a HEJTMAN. Ing. J. Vávra z OSSZ Pardubice hovořil o zkušenostech s využíváním programů pro PC. S tématem "K problémům změn hledisek" vystoupil ing. V. Pernica.

V rámci konference měla významnou úlohu večerní zájmová diskuse, neformální výměna názorů a zkušeností zástupců různých orgánů. Vyplynula z ní některá doporučení:

- řídícím orgánům se doporučuje věnovat pozornost teorii sociálního tržního hospodářství, zvláště "mezím sociálního státu" a narušení motivačních struktur při určité výšce zatížení daněmi;
- doporučuje se, aby ve větší míře byly do řešení sociálních problémů zapojováni ekonomové;
- v řešení otázek zaměstnanosti věnovat pozornost podrobnější analýze trhu práce a formování institutu "veřejných investic";
- rozhodování o sociálních otázkách vždy podepřít výsledky sociologických výzkumů a ekonomických analýz adekvátních danému problému i lokalitě;
- provést sociologický výzkum důsledků privatizace na sociální strukturu ČR i jednotlivých území;
- doporučuje se udržet i nadále kontinuitu konferencí a těsnou spolupráci s odborníky ze Slovenska.

V závěrečné diskusi byl vysloven názor, že konference tohoto typu, které dávají možnost dialogu, konfrontace zkušeností i prezentace méně obvyklých, nestandardních přístupů, jsou účelné. Pro další období by měli organizátoři vzít v úvahu skutečnost, že zatím bude těžší řešit problémy s řešením sociálních otázek ležet na institucích státní a místní správy.

Vladimír Pernica

Kolokvium sociologů o sociálních jistotách ve východní a střední Evropě

Europakolloquium im Alten Reichstag se sídlem v Řezně, ve spolupráci s *Maďarským kulturním střediskem, Polským kulturním střediskem, Domem ruské vědy a kultury* v Praze a s *Haniel Stiftung* z Duisburgu, uspořádalo v Praze ve dnech 24.-26. května 1993 kolokvium sociologů na téma "Sociální jistoty ve východní a střední Evropě - sociální otázky před obdobím politických přeměn a po nich". Kolokvium se konalo v prostorách Maďarského kulturního střediska a záštitu nad ním převzal náměstek primátora hl. m. Prahy Dr. J. Exner. Kolokvium formálně zahájili paní Klára Bencskó-Gindele, ředitelka Maďarského

ho kulturního střediska a hrabě Ferdinand Kinsky (Univerzita v Nice).

Kromě domácích odborníků se kolokvia účastnili sociologové a specialisté na otázky sociální politiky ze Slovenska, Rakouska, Německa, Maďarska, Polska, Ruska, Švýcarska, Velké Británie. V odborném programu kolokvia byly zastoupeny jednak přednášky zabývající se z různých hledisek sociální problematikou evropských zemí, jednak referáty věnované institucionálním otázkám sociální politiky. Gunther Lottes (Univerzita v Řezně) přednesl úvodní příspěvek zdůrazňující význam sociální problematiky při vytváření evropských institucí, důležitost "sociální Evropy" jako paralely Evropy ekonomické. O sociologických aspektech a

důsledcích rozdělení Československa hovořil Michal Illner (Sociologický ústav AV ČR, Praha), sociologickou reflexi současné situace na Slovensku obsahoval příspěvek Vladimíra Krivého (Univerzita J. A. Komenského, Bratislava). Rudolf Andorka (Univerzita ekonomických věd, Budapešť) se zabýval sociálními náklady změny společenského systému v Maďarsku, Stanisława Golinowska (Ústav práce a sociálních věcí, Varšava) věnovala pozornost sociální a zaměstnanecké politice v Polsku v období přeměn, Ludmila Chachulina (Celostátní institut pro výzkum veřejného mínění, Moskva) aktuálním politickým otázkám v Rusku a Milan Horálek (Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, Praha) sociálním klimatem a trhem práce v České republice. Koreferát k situaci v České republice přednesl Kurt Berlinger (Bundesanstalt für Arbeit, Mnichov).

Další příspěvky pak byly již zaměřeny více do vlastní oblasti sociální politiky. Herbert Gansland (Erlangen) hovořil o systému sociálního zabezpečení v Řecku, Bernd Henningsen (Mnichov) o vnitřních rozporech ve švédské politice komplexní zaměstnanosti, Antonin Wagner (Zürich) a Robert Hettlage (Řezno) o perspektivách sociální politiky a sociálním systému ve Švýcarsku. Poslední série vystoupení byla věnována Velké Británii jako "zemi blahobytu 20. století" - Paul Addison (Edinburgh) a "rozvoji prosperující společnosti v Německu" - Frank Schulz-Nieswandt (Řezno). Jednání kolokvia shrnul Gunther Lottes z Řezna.

Kolokvium poskytlo cenný komparativní přehled o problémech sociálního vývoje a systémech sociální politiky v různých evropských zemích. Pořadatelé přislíbili přednesené příspěvky publikovat.

Michal Illner